

Kihnu wallawalitsus.

Kihnu.

HARIDUSMINISTEERIUMI TEATAJA

AMETLIK AJAKIRI

Ilmub tarviduse järgi, umbes 24 vihikut aastas.

Toimetuse asukoht ja aadress: Tallinn, Haridusministeerium (Tõnismägi 11). Telef. 453-49

Nr. 17.

23. novembril 1939.

Nr. 17.

Meistri ja oskustöölise kutseksamite korraldus.

Eksamita meistriks ja oskustööliseks registreerimise juhend.

Tööstusliku kutseoskuse alal antud määruste, juhendite ja nimestike edasikehtivuse määrus.

Rügi Trükitööstuskooli lõpetajaile kutsete andmise korraldus.

Haridusministeeriumi 1939. a. 20. novembri ringkiri nr. 31054 kooliinternaaadi keetja palga asjas.

Väikelavadele ja noorsoole soovitatud lavateoste nimekirja nr. 1 parandus.

Haridusministeeriumi 1939. a. 22. novembri ringkiri nr. 31119 dr. Jakob Hurda mälestamise asjas.

AMETLIK OSA.

Meistri ja oskustöölise kutseksamite korraldus.

RT 1939, 100, 763.

Vastu võetud Tööstusliku Kutseoskuse Nõukogu poolt pärast Kaubandus-Tööstus-, Käsitööstus-, Töölis-, Inseneri-, Õpetajate ja Kodumajanduskoja arvamuste ärakuulamist ja antud Haridusministri poolt 3. novembril 1939.

A l u s : Tööstusliku kutseoskuse seaduse (RT 1939, 32, 238) § 21 ja 26.

§ 1. Meistri ja oskustöölise eksamid korraldatakse tööstusliku kutseoskuse ametis viimase täiendatud koosseisus.

§ 2. Tööstusliku Kutseoskuse Nõukogu määrab, millistel Tööstusliku kutseoskuse seaduse alla arvatud aladest korraldatakse eksamid igas üksikus tööstusliku kutseoskuse ametis meistri või oskustöölise või mõlema kutse omandamiseks.

§ 3. Tööstusliku kutseoskuse amet korraldab meistri ja oskustöölise eksamid kolm korda aastas, algusega jaanuari-, mai- ja septembrikuus. Eksami lähema tähtaja määrab tööstusliku kutseoskuse amet.

§ 4. Eksamile tulla soovijad esitavad tööstusliku kutseoskuse ametile sellekohase kirjaliku avalduse.

Avalduste vastuvõtmise tähtaeg antakse teada tööstusliku kutseoskuse ameti poolt vähemalt kuu aega enne eksamite algust, kas ühes kohalikus ajalehes või selle puudumisel ajalehes, mis on määratud ametlikuks kuulutuste leheks.

§ 5. Eksamile tuleku avalduses tuleb oskustöölise kutse taotlejal ära tähendada:

- 1) kutsetaotleja ees- ja perekonnanimi;
- 2) sündimise aeg;
- 3) tööala nimetus ja oskustöölise eksami õiendaja õppimise või töötamise koha (käitise) nimetus.

Oskustöölise kutse taotleja avaldusele lisatakse järgmised dokumendid:

- 1) testaatraamat ja tunnistus tööala õppimise lõpetamise kohta, mis võivad ära jääda, kui õppimist asendab töötamine kahekordse õppeaja kestel ja kui eksami õiendaja on sündinud enne 1. jaanuari 1914; sel puhul esitatakse tunnistus töötamise kohta;
- 2) tunnistus tööstusõpilastekooli lõpetamise kohta, mis võib ära jääda, kui kohas, kus toimus tööõppimine, ei olnud vastavat kooli või kursust; eksamiõiendaja, kes algas tööala õppimist pärast 30. juulit 1937, peab esitama ka algkooli lõputunnistuse või sellele vastava kursuse või keskkooli klassi tunnistuse;
- 3) sündimise aega tõendav dokument.

Meistri kutse taotlejal tuleb avalduses tähendada ees- ja perekonnanimi sündimise aeg ja tööala, milles ta soovib kutseeksami õiendada. Peale selle tuleb avalduses ära tuua lühike eluloo ja kutsealase tegevuse kirjeldus.

Avaldusele tuleb lisada sündimise aega tõendav dokument ja oskustöölise kutsetunnistus või selle puudumisel kutseharidusliku õppeasutise, gümnaasiumi või keskkooli lõputunnistus.

Uute tööalade arvamisel käesoleva seaduse alla võib kolme aasta kestel meistrieksami õiendada ka ilma oskustöölise kutsetunnistusega isik, kui ta oma tööalal on isiklikult töötanud vähemalt kaheksa aastat või juhtinud tööstuslikku käitist niisama kaua. Sel juhul tuleb lisada sooviavaldusele tunnistus töötamisaja kohta ja sündimise aega tõendav dokument.

§ 6. Meistrieksami eest tasutakse 35 krooni ja oskustöölise-eksami eest 10 krooni Eesti Panka või Eesti Panga osakonda Haridusministeeriumi deposiitarvele.

Ühekordse eksamimaksu eest on lubatud õiendada eksam ühel ja samal tööalal või selle erialal kaks korda.

Kui keegi isik õiendab meistri või oskustöölise kutseeksami kahel tööalal või selle erialal, tuleb tal tasuda kaks erimaksu.

§ 7. Oskustöölise eksamile võib minna selles tööstusliku kutseoskuse ametis, mille piirkonnas kutsetaotleja lõpetas õppimise või on tegutsenud viimase kuue kuu kestel. Meistrieksami võib õiendada selles tööstusliku kutseoskuse ametis, mille piirkonnas kutsetaotleja on tegutsenud viimase kuue kuu kestel.

Erandeid käesolevas punktis nimetatud oskustöölise ja meistri kutseeksami õiendamise koha suhtes võib teha Tööstusliku Kutseoskuse Nõukogu, ära kuulates tööstusliku kutseoskuse ameti arvamuse.

§ 8. Tööstusliku kutseoskuse ametil ühe ja sama kutsetaotleja eksami asjas on hääleõiguslikke liikmeid seitse. Koosolek on otsusevõimeline nelja liikme koosolemisel, kui nende hulgas on ka tööstusliku kutseoskuse ameti juhataja ja vähemalt üks asjatundja-liige või nende asemikud. Otsused tehakse lihthäälteenamusega. Häälte poolnemisel on maksev otsus, mille poolt hääletas tööstusliku kutseoskuse ameti juhataja või tema asemik.

Tööstusliku kutseoskuse amet moodustab katsetoode hindamiseks komisjoni tööstusliku kutseoskuse ameti ja asjatundjatest-liikmetest, kelle hulgas

on vähemalt üks tööstusliku kutseoskuse ameti ja üks asjatundja-liige või nende asemikud. See komisjon teeb tööstusliku kutseoskuse ametile esituse katsetöö nõudeile vastavaks või mittevastavaks tunnustamise kohta.

Komisjon koosneb vähemalt 3 liikmest.

§ 9. Oskustöölise kutse taotlejal, kelle õppeajast osa või kõik langeb ajale enne 1. juulit 1931 vastava tööala kohta, võetakse see aeg arvesse tööstusliku kutseoskuse ameti otsusel.

§ 10. Oskustöölise kutseeksami koosneb praktilistest ja teoreetilistest ülesannetest.

Praktilises osas määrab tööstusliku kutseoskuse amet katsetööd eksamikavade piirides. Selle täitmise tähtaja määrab tööstusliku kutseoskuse amet. Töö valmistatakse tööstusliku kutseoskuse ameti poolt määratud käitises, kusjuures kutseoskuse amet kontrollib, et eksamitöö iseseisvalt valmistataks.

Teoreetilised katsed õiendatakse eksamikava ulatuses suuliselt ja kirjalikult.

§ 11. Meistri kutseeksami koosneb samuti kui oskustöölise oma praktilisest ja teoreetilisest osast.

Praktiliseks katsetööks määrab tööstusliku kutseoskuse amet eksamikavade alusel ülesanded, kusjuures arvestades tööala iseloomu tuleb proovitöödele lisatult esitada ka töö joonised ja kirjalik töökalkulatsioon.

Teoreetilised katsed õiendatakse eksamikava ulatuses kirjalikult ja suuliselt.

§ 12. Lisaks katsetöödele määrab tööstusliku kutseoskuse amet oskustöölise- ja meistikutse taotlejaile suulise katse tööde täitmise ja töövõtete kohta.

§ 13. Tööde hindamisel nii meistri- kui ka oskustöölise-kutse alal tuleb arvestada esmajoones praktilisi oskusi ja teises järjekorras teoreetilisi teadmisi.

§ 14. Isikud, kes on lõpetanud oma tööalale vastava tööstusõpilastekooli eriharu või ametikooli osakonna või Haridusministeeriumi Kutseoskuse Osakonna poolt sellele vastavaks tunnustatud kursuse, on oskustöölise kutseeksamil vabastatud kõigist teoreetilistest eksamitest.

Vabastamisele ei kuulu eksamikavades nõutavad seletused katsetööde kohta.

Tööstusõpilastekooli segaharu lõpetajad on oskustöölise kutseeksamil vabastatud allpool loetletud õppeainetest:

- 1) eesti keel ja kirjavahetus;
- 2) arvepidamine ja kalkulatsioon;
- 3) tehniline füüsika ja keemia;
- 4) kodaniku- ja käitisõpetus.

Muude kutsehariduslike koolide, keskkooli ja gümnaasiumi lõpetanute kohta, kellel on õigus Tööstusliku kutseoskuse seaduse alusel tulla oskustöölise kutseeksamile ilma tööstusõpilastekooli lõpetamata, annab Haridusministeeriumi Kutseoskuse Osakond korralduse, millistest ainetest tööstusliku kutseoskuse amet neid oskustöölise kutseeksami õiendamisel võib vabastada.

§ 15. Kutseeksamite hinne märgitakse hindamislehele, millele kirjutavad alla hindamiset osavõtnud tööstusliku kutseoskuse ameti liikmed ja eksami puhuks kutsutud asjatundjad-liikmed.

Hindamisleht lisatakse tööstusliku kutseoskuse ameti protokollile juurde

Protokollile kirjutavad alla koosolekust osavõtnud tööstusliku kutseoskuse ameti liikmed ja asjatundjad-liikmed.

§ 16. Kutsetaotleja, kes ei ole suutnud rahuldavalt õiendada eksamit, võib ilmuda eksamile uuesti pärast ajavahemikku, mille määrab tööstusliku kutseoskuse amet, kusjuures see ajavahemik ei või ületada 2 aastat.

§ 17. Tööstusliku kutseoskuse amet võib tarbe korral kutsuda eksameist (istungeist) sõnaõigusega osa võtma eriala asjatundjaid eksamineeritavatel aladel.

§ 18. Tööstusliku kutseoskuse ametil on õigus võtta eksami hindamiste tulemustena arvesse kauaaegset meistri või oskustöölise ametile vastavat tegevust oma erialal — kas täielise või osa eksami asemel Tööstusliku Kutseoskuse Nõukogu otsusel.

§ 19. Eksami tulemused hinnatakse kolmes astmes: hea, rahuldav, puudulik. Kutsetunnistusele ei märgita hindeid ega nende kokkuvõtet.

Meistri ja oskustöölise kutsetunnistusele kirjutavad alla tööstusliku kutseoskuse ameti juhataja ja vähemalt kolm liiget.

Tunnistused nummerdatakse üldises järjekorras — meistri ja oskustöölise kutsetunnistused mõlemad omaette.

Tunnistuse ära kiri jääb tööstusliku kutseoskuse ametisse.

§ 20. Hindamislehe ja kutsetunnistuste vormid töötab välja Tööstusliku Kutseoskuse Nõukogu.

§ 21. Käesolev korraldus jõustub avaldamisega. Samast ajast kaotab kehtivuse Haridusministeeriumi korraldus meistri ja õppinud tööliste eksamite korra kohta (RT 1936, 5, 35).

Haridusminister P. Kogerman.

Kutseoskuse Osakonna direktor V. Päts.

Eksamita meistriks ja oskustööliseks registreerimise juhend.

RT 1939, 100, 764.

Antud Tööstusliku Kutseoskuse Nõukogu poolt Haridusministri kinnitamisel 21. oktoobril 1939.

Alus: Tööstusliku kutseoskuse seaduse (RT 1939, 32, 238) § 2 p. 11 ning § 17 ja 23.

§ 1. Tööstusliku kutseoskuse amet registreerib vastavatel tööaladel meistriks ilma eksamita Tööstusliku kutseoskuse seaduse § 17 ettenähtud tähtaegadel ja korras neid isikuid, kes on vähemalt 25 a. vanad ja kes vastavad selle seaduse § 17 p. 1, 2, 3, 4, 5 või 6 nõudeile.

§ 2. Tööstusliku kutseoskuse amet registreerib vastavatel tööaladel oskustööliseks ilma eksamita Tööstusliku kutseoskuse seaduse § 23 ettenähtud tähtaegadel ja korras neid isikuid, kes vastavad selle seaduse § 23 p. 1, 2, 3, 4 või 5 nõudeile.

§ 3. Peale § 1 ja 2 tähendatud aluste võib tööstusliku kutseoskuse amet Tööstusliku kutseoskuse seaduse § 17 kolmanda lõike alusel ilma eksamita registreerida meistriks ja sama seaduse § 23 kolmanda lõike alusel ilma eksa-

mita oskustööliseks isikuid, kes vastavad neis lõigetes tähendatud nõudeile, kui nende kutsetegevus ja kutseoskus on selgitatud ja tehtud kindlaks käesoleva juhendi järgnevate paragrahvide (§ 4 ja § 5) korras.

§ 4. Tööstusliku kutseoskuse seaduse § 17 ja 23 kolmandates lõigetes tähendatud tegutsemise ajana võib arvestada töötamist registreeritaval tööalal kas töölisena või käitise juhatajana või tegeliku meistrina või selle kohuse-täitjana, samuti ka tegutsemist õpilasena registreerimist taotleva tööalal kas õppelepingu alusel või ilma.

Registreerimisel arvestatakse tegutsemist, mis on toimunud peale kutse-taotleja täisealiseks saamist, s.o. alates 20. eluaastast, kusjuures tegutsemist alaealisena ei arvestata.

§ 5. Meistri või oskustöölise võimete ja oskuste hindamisel ilma eksa-mita registreerimise korras tuleb tööstusliku kutseoskuse ametil jõuda selgu-sele, et kutsetaotleja tööoskus ja võimed ei ole üldiselt vähemad, kui need on ette nähtud selle tööala vastavate eksamikavade nõudeis. Tööstusliku kutse-oskuse amet võib vajaduse korral kutsuda osa võtma neist koosolekuist kutseoskuse ameti vastava tööala asjatundjaid-liikmeid.

Tööstusliku kutseoskuse amet arvestab otsuste tegemisel peamiselt praktilist oskust ja seda, et registreeritava võimed ei tohi alavääristada meistri-või oskustöölise kutset.

§ 6. Meistri- ja oskustöölise-kutse taotlejaid, keda eksami korras pole tunnustatud kutse vääriliseks, ei saa ilma eksamita registreerida meistriks või oskustööliseks.

Tööstusliku Kutseoskuse Nõukogu esimees V. Päts.

Tööstusliku Kutseoskuse Nõukogu liikmed K. Puusaag.

J. Saar.

V. Kesker.

Tööstusliku kutseoskuse alal antud määruste, juhendite ja nimestike edasikehtivuse määrus.

RT 1939, 100, 765.

Antud Tööstusliku Kutseoskuse Nõukogu poolt 6. novembril 1939 Haridus-ministri kinnitamisel pärast Kaubandus-Tööstus-, Käsitööstus-, Töölis-, Kodumajandus-, Õpetajate Koja, Eesti Linnade ja Eesti Maaomavalitsuste Liidu arvamuste ärakuulamist.

Alus: Tööstusliku kutseoskuse seaduse (RT 1939, 32, 238) § 2, 7 ja 10.

§ 1. Meistrite, õppinud tööliste ja tööstusõpilaste seaduse (SK VI 1938, 1, 14) alusel antud määrused, juhendid ja nimestikud on edasi kehti-vad ka pärast Tööstusliku kutseoskuse seaduse (RT 1939, 32, 238) jõustumist kuni nende muutmiseni või kehtivuse kaotamiseni. Need edasikehtivad mää-rused, juhendid ja nimestikud on järgmised:

- 1) Meistrite, õppinud tööliste ja tööstusõpilaste seaduse alla arvatud tööalade nimekirjad ja nende täiendused (RT 1932, 17, 134; 1933, 89, 652; 1934, 95, 765; 1934, 105, 834; 1935, 45, 456; 1935, 100, 833; 1936, 51, 433; 1936, 103, 849; 1938, 55, 521);

- 2) Käitiste ja ettevõtete tegelikelt juhatajailt kutsetunnistuse nõudmise määrus (RT 1936, 52, 445);
- 3) Käitiste ja ettevõtete tegelikelt juhatajailt kutsetunnistuse nõudmise määrus (RT 1937, 58, 521);
- 4) Tööstusõpilaste pidamise määrus (RT 1937, 87, 722);
- 5) Tööstusliku Kutseoskuse Nõukogu juhtnõõrid tööoskusametitele õpilaste arvu määramisel üksikutes käitistes (RT 1933, 5, 42);
- 6) Tööoskusametite tegevuspiirkondade ja asukohtade määrus (RT 1939, 30, 221).

§ 2. Käesolevat määrust kohaldatakse arvates Tööstusliku kutseoskuse seaduse jõustumisest.

Tööstusliku Kutseoskuse Nõukogu esimees V. Päts.

Tööstusliku Kutseoskuse Nõukogu liikmed: K. Puusaag.

J. Saar.

V. Kesker.

Riigi Trükitööstuskooli lõpetajaile kutsete andmise korraldus.

Antud Haridusministri poolt 1. novembril 1939 pärast Majandusministri arvamuse ärakuulamist.

Alus: Kutsehariduslikkude õppeasutiste seaduse (SK VI 1938, 1, 6) § 2, 15 ja 109 ning Riigi kunstikoolide seaduse (RT 1938, 34, 278) § 5 ja 14.

§ 1. Riigi Trükitööstuskooli lõpetaja, kes täienduseks koolis ettenähtud praktilisele ja teoreetilisele õppetööle on töötanud vähemalt 15 kuud trükiladumise või trükkimise tööalal, omandab oskustöölise kutse vastavalt trükiladumise või trükkimise tööalal.

§ 2. Eelmises paragrahvis ettenähtud 15-kuisest järelpraktikast õiendatakse normaalselt 3 kuud õppetöö vaheagadel ja ülejäänud osa pärast IV klassi lõpetamist.

Õppepraktika kohta koostab õpilane kooli poolt antud juhendite järgi aruande ja esitab selle praktikaaja lõpul koolijuhatajale praktika arvestamise ning hindamise otstarbel.

Õppepraktika arvestamiseks ja hindamiseks Riigi Trükitööstuskooli hangib ühtlasi ka andmeid selle tööstuse tehniliselt juhatajalt, kus õpilane praktika ajal töötas.

Lõputunnistuste andmine toimub pärast sundusliku praktikaaja õiendamist ja selle arvestamist.

§ 3. Käesolev korraldus jõustub allakirjutamisega.

Haridusminister P. K o g e r m a n.

Kutseoskuse Osakonna direktor V. P ä t s.

Haridusministeeriumi 1939. a. 20. novembri ringkiri nr. 31054 maa-koolivalitsustele, vallavalitsustele ja maa-alkkoolide juhatajaile kooli-internaadi keetja palga asjas.

Üks koolivalitsustest on üles võtnud küsimuse, kes on kohustatud maksma kooliinternaadi teenija-keetja palga. Küsimus on kerkinud üles sel asjaolul, et kooliinternaatide teenijate-keetjate palgamaksmisel on tarvitusel kaks moodust, nimelt ühel juhul maksab teenija-keetja palga kooliülalpidaja, s.o. vallaomavalitsus, teisel juhul aga lastevanemad, kelle lapsed kasutavad kooliinternaati.

Seda küsimust igakülgset kaalunud, leidis Haridusministeerium, et alkkoolides, kus vastavalt Av. alkkoolide seaduse § 27 eeskirjadele peab olema internaat, on kooliülalpidaja kohustatud hoolitsema ka selle eest, et internaadis oleks isik, kes valmistab õpilastele toitu. Selleks isikuks võib olla kooliteenija või eraldi palgatud töötajad. Nii ühel kui teisel juhul maksab palga kooliülalpidaja omavalitsus, sest kooliinternaat ei ole seal asuvate laste vanemate erasutus, vaid üks osa koolist. Igas alkkoolis aga peab olema vastavalt Av. alkkoolide seaduse § 66 eeskirjadele tarvilik arv kooliteenijaid, seega tarvilikud töötajad ka kooliinternaadis, et viimane suudaks temale pandud ülesandeid täita, millede hulgas õpilastele toidu valmistamine on üks tähtsamaid. Käesolevas küsimuses tuleb silmas pidada ka asjaolu, et Avalikkude alkkoolide seadetega ja õppeabinõudega varustamise määruse (RT 1935, 95, 784) § 3 põhjal on kooliülalpidajad kohustatud varustama kooliinternaate muu seas söögi- ja keedunõudega ning vooditega. Selle määruse kehtimahakkamisega on kooliinternaatide korraldamine astunud uude ajajärku, kus kooliülalpidajaile on kooliinternaatide suhtes pandud suuremad ülesanded kui see oli märgitud Haridusministeeriumi 14. juuni 1932. a. ringkirjas (HM T 2 — 1932), mis pärast nimetatud ringkirja p. 2 tuleb nüüd lugeda täiendatuks ka selles mõttes, et kooliinternaadi teenija palkamine ei ole kooliülalpidajaile ainult soovitatav ülesanne, vaid otsene kohustus Av. alkkoolide seaduse § 66 põhjal, samuti kui söögi- ja keedunõude ning voodite muretsemine on kooliülalpidajale kohustuslik Av. alkkoolide seaduse §§ 30 ja 48 põhjal.

Haridusminister P. Kogerman.

Kooliosakonna direktor V. Alttoa.

Väikelavadele ja noorsoole soovitatud lavateoste nimekirja nr. 1 parandus.

Väikelavadele ja noorsoole soovitatud lavateoste nimekirjas nr. 1, mis ilmus Haridusministeeriumi Teatajas 4. novembrist 1939. a. nr. 16, on nimekirja trükiks ettevalmistamisel autori „Bollmann, Peeter“ järel sulgudes eksikombel paigutatud „Hubel, Eduard“, peab aga olema „Adson, Artur“.

Tallinnas, 13. nov. 1939. a.

Lavateoste Alamkomisjoni juhataja Joh. Aavik.

Asjaajaja F. Roose.

**Haridusministeeriumi 1939. a. 22. novembri ringkiri nr. 31119
dr. Jakob Hurda mälestamise asjas.**

Käesoseval aastal möödus sada aastat eesti rahvusliku teadusmehe ja rahvajahi dr. Jakob Hurda sünnipäevast. Sel puhul Haridusministeerium peab soovitavaks, et koolides koos eeloleva raamatunädala üritustega mälestataks ka dr. Hurta. Andmeid dr. Hurda kohta võib leida ka „Õpetajate Lehest“ nr. 46, 17. nov. s. a.

Kooliosakonna direktor V. Alttoa.

Kutseoskuse Osakonna direktor V. Päts.

Vastutav toimetaja Aleksander Kurvits.
Väljaandja: Haridusministeerium.

Riigi Trükikoja trükk
Tallinn, Niine t. 11.

EESTI
RAHVUSRAAMATUKOGU
AR